ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH LẠNG SƠN	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐỀ ÁN
Phát triển Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn và Hữu Liên giai đoạn 2026 - 2027
(Ban hành kèm theo Quyết định số 427/QĐ-UBND ngày 12/3/2026 của Ủy ban nhân dân tỉnh)

PHẦN I
SỰ CẦN THIẾT VÀ CĂN CỨ XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

Trong bối cảnh hội nhập và phát triển, du lịch được xác định là một trong những ngành kinh tế quan trọng, có vai trò thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, chuyển dịch cơ cấu lao động, quảng bá hình ảnh quốc gia và địa phương. Đặc biệt, du lịch cộng đồng ngày càng được quan tâm và khuyến khích phát triển bởi đây là loại hình du lịch bền vững, lấy người dân làm trung tâm, gắn phát triển kinh tế với bảo tồn văn hóa truyền thống và bảo vệ môi trường sinh thái.

Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, xã Bắc Sơn và Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên, xã Hữu Liên có nhiều tiềm năng, lợi thế nổi trội về cảnh quan thiên nhiên, không gian làng bản đặc trưng, kiến trúc nhà ở truyền thống, phong tục tập quán, lễ hội dân gian và ẩm thực đặc sắc. Đặc biệt, Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn được Tổ chức Du lịch Liên Hợp Quốc (UN Tourism) vinh danh là "Làng du lịch tốt nhất năm 2025", Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên đạt Giải thưởng Du lịch ASEAN. Đây không chỉ là niềm tự hào của địa phương mà còn là cơ hội lớn để quảng bá hình ảnh, nâng tầm vị thế của du lịch cộng đồng tỉnh Lạng Sơn trên bản đồ du lịch quốc gia và quốc tế.

Tuy nhiên, để phát huy hiệu quả và bền vững danh hiệu quốc tế "Làng du lịch tốt nhất" và Giải thưởng Du lịch ASEAN, việc phát triển du lịch cộng đồng tại Quỳnh Sơn, Hữu Liên cần được triển khai một cách bài bản, có định hướng lâu dài, tránh tình trạng khai thác tự phát, manh mún, làm mai một giá trị văn hóa và ảnh hưởng đến môi trường. Hiện nay, cơ sở hạ tầng du lịch, chất lượng dịch vụ, năng lực tổ chức và quản lý du lịch cộng đồng của địa phương vẫn còn những hạn chế nhất định; sản phẩm du lịch chưa thực sự đa dạng, thương hiệu du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, Hữu Liên chưa được khai thác và lan tỏa tương xứng với tiềm năng và danh hiệu đã đạt được.

Việc xây dựng Đề án phát triển Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn và Hữu Liên là yêu cầu cấp thiết nhằm cụ thể hóa chủ trương phát triển du lịch bền vững; đồng thời tạo cơ sở pháp lý và định hướng rõ ràng cho việc đầu tư, quản lý và tổ chức các hoạt động du lịch cộng đồng. Thông qua đề án, làng du lịch cộng đồng sẽ từng bước chuẩn hóa các tiêu chí về hạ tầng, dịch vụ, nguồn nhân

lực và sản phẩm du lịch; nâng cao chất lượng trải nghiệm của du khách; khẳng định và phát huy giá trị danh hiệu "Làng du lịch tốt nhất" và tiêu chuẩn du lịch ASEAN.

Bên cạnh đó, Đề án còn góp phần xây dựng và nâng cao thương hiệu du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, Hữu Liên theo hướng chuyên nghiệp, đặc trưng và khác biệt; tạo động lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội địa phương, nâng cao thu nhập và đời sống của người dân; đồng thời bảo tồn, gìn giữ và lan tỏa các giá trị văn hóa truyền thống cho các thế hệ mai sau. Đây chính là nền tảng quan trọng để Quỳnh Sơn, Hữu Liên trở thành điểm đến du lịch cộng đồng tiêu biểu, có sức cạnh tranh cao và phát triển bền vững trong tương lai.

II. CĂN CỨ XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 16 tháng 6 năm 2025;

Căn cứ Luật Du lịch ngày 19 tháng 6 năm 2017;

Căn cứ Luật Ngân sách nhà nước ngày 25 tháng 6 năm 2025;

Căn cứ Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16/01/2017 của Bộ Chính trị về phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn;

Căn cứ Nghị định số 168/2017/NĐ-CP ngày 31 tháng 12 năm 2017 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Du lịch;

Căn cứ Quyết định số 3222/QĐ-BVHTTDL ngày 30 tháng 10 năm 2024 của Bộ trưởng Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc phê duyệt đề án phát triển du lịch cộng đồng tại Việt Nam;

Căn cứ Quyết định số 3399/QĐ-BVHTTDL ngày 23 tháng 9 năm 2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về phê duyệt Chương trình MTQG về phát triển văn hóa giai đoạn 2025 - 2035, giai đoạn I: từ năm 2025 đến năm 2030;

Căn cứ Nghị quyết số 223-NQ/TU ngày 30 tháng 5 năm 2025 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị Công viên địa chất (CVĐC) toàn cầu UNESCO Lạng Sơn giai đoạn 2025 - 2030, định hướng đến năm 2035;

Căn cứ Nghị quyết số 44/2025/NQ-HĐND ngày 10 tháng 12 năm 2025 của Hội đồng nhân dân tỉnh về phê chuẩn Đề án phát triển giao thông nông thôn tỉnh Lạng Sơn, giai đoạn 2026 - 2030;

Căn cứ Quyết định số 2866/QĐ-UBND ngày 31 tháng 12 năm 2025 của UBND tỉnh về việc phê duyệt Đề án phát triển giao thông nông thôn tỉnh Lạng Sơn, giai đoạn 2026 - 2030;

Căn cứ Quyết định số 825/QĐ-UBND ngày 19 tháng 4 năm 2021 của UBND tỉnh về phê duyệt "Đề án phát triển du lịch tỉnh Lạng Sơn đến năm 2030";

Căn cứ Nghị quyết số 01-NQ/ĐH ngày 26 tháng 9 năm 2025 Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Lạng Sơn lần thứ XVIII nhiệm kỳ 2025 - 2030;

Căn cứ Chương trình hành động số 04-CT/TU, ngày 29 tháng 10 năm 2025 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Lạng Sơn lần thứ XVIII, nhiệm kỳ 2025 - 2030;

Căn cứ Nghị quyết số 19/NQ-HĐND ngày 15 tháng 7 năm 2025 về ban hành quy định một số chính sách hỗ trợ phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn và phát huy giá trị Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Lạng Sơn, giai đoạn 2025 - 2030.

PHẦN II

ĐÁNH GIÁ TIỀM NĂNG VÀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH CỘNG ĐỒNG

I. Tiềm năng và hiện trạng phát triển du lịch cộng đồng

1. Xã Bắc Sơn và làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn

1.1. Tiềm năng

Bắc Sơn là xã miền núi nằm ở phía Tây Nam tỉnh Lạng Sơn, có vị trí địa lý thuận lợi cho phát triển kinh tế - xã hội và du lịch. Trên địa bàn xã có quốc lộ 1B đi qua và trong thời gian tới sẽ có tuyến cao tốc Lạng Sơn - Thái Nguyên, tạo điều kiện kết nối thuận lợi với các trung tâm kinh tế, du lịch trong và ngoài tỉnh. Xã Bắc Sơn được thành lập trên cơ sở sáp nhập các xã Bắc Quỳnh, Long Đống và thị trấn Bắc Sơn (huyện Bắc Sơn cũ), có diện tích tự nhiên 80,42 km², dân số 16.660 người, là địa bàn trung tâm của khu vực Bắc Sơn, có vai trò quan trọng trong liên kết phát triển du lịch vùng.

Về tài nguyên thiên nhiên: xã Bắc Sơn nằm trọn trong thung lũng Bắc Sơn nổi tiếng, mang đặc trưng địa hình lòng chảo, được bao bọc bởi các dãy núi đá vôi, cánh đồng lúa và hệ thống sông suối tự nhiên. Không gian cảnh quan hài hòa giữa núi - ruộng - làng bản tạo nên giá trị thẩm mỹ đặc sắc, đặc biệt hấp dẫn vào mùa lúa chín. Đỉnh núi Nà Lay là điểm quan sát có giá trị nổi bật, cho phép du khách ngắm toàn cảnh thung lũng Bắc Sơn, trải nghiệm săn mây, chụp ảnh và khám phá thiên nhiên. Bên cạnh đó, hệ thống rừng tự nhiên, trong đó có rừng nghiến nguyên sinh, là nguồn tài nguyên sinh thái quý giá, có tiềm năng lớn để phát triển du lịch sinh thái, du lịch trải nghiệm gắn với giáo dục bảo vệ môi trường.

Về tài nguyên văn hóa: Bắc Sơn là không gian cư trú lâu đời của nhiều dân tộc như Tày, Nùng, Dao, Kinh…, trong đó dân tộc Tày chiếm tỷ lệ lớn và giữ vai trò chủ đạo trong không gian văn hóa làng bản. Các giá trị văn hóa truyền thống được bảo tồn tương đối nguyên vẹn, thể hiện qua kiến trúc nhà sàn, phong tục tập quán, lễ hội dân gian, văn nghệ truyền thống và ẩm thực đặc trưng. Đây là nền tảng quan trọng để phát triển du lịch cộng đồng theo hướng "lấy văn hóa làm cốt lõi", tạo nên bản sắc riêng cho du lịch Bắc Sơn.

Trong tổng thể không gian và tiềm năng du lịch của xã Bắc Sơn, Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn giữ vai trò là điểm nhấn nổi bật và hạt nhân phát triển du lịch cộng đồng của địa phương. Làng Quỳnh Sơn nằm trong thung lũng

rộng, được bao bọc bởi núi đồi, ruộng đồng và hệ thống cây xanh, hình thành cảnh quan làng bản yên bình, hài hòa và giàu giá trị sinh thái. Địa hình tương đối bằng phẳng, cảnh quan mềm mại, gần gũi với thiên nhiên tạo điều kiện thuận lợi cho phát triển các loại hình du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái và du lịch trải nghiệm.

Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn sở hữu hệ thống tài nguyên du lịch phong phú, đa dạng, mang đậm giá trị tự nhiên và văn hóa truyền thống. Nổi bật nhất là hệ thống hơn 400 ngôi nhà sàn truyền thống của đồng bào dân tộc Tày, được bảo tồn khá nguyên vẹn và cùng quay về một hướng Nam, được bao quanh bởi hệ thống tường rào xếp bằng đá. Kiến trúc nhà sàn không chỉ phản ánh tri thức bản địa trong tổ chức không gian cư trú, thích ứng với điều kiện tự nhiên mà còn tạo nên hình ảnh làng bản đặc trưng, độc đáo, có sức hấp dẫn lớn đối với du khách khi tham quan, trải nghiệm và lưu trú.

Các phong tục, tập quán sinh hoạt và lễ hội truyền thống tại Quỳnh Sơn vẫn được duy trì thường xuyên, tiêu biểu là lễ hội đình làng Quỳnh Sơn được tổ chức định kỳ hằng năm. Lễ hội mang đậm yếu tố tâm linh, tín ngưỡng, thể hiện ước vọng mưa thuận gió hòa, mùa màng bội thu, đồng thời là không gian sinh hoạt văn hóa cộng đồng sôi nổi, thu hút sự tham gia của đông đảo người dân và du khách. Cùng với đó, các lễ hội lớn của xã như Lễ hội Lồng tồng Quỳnh Sơn, Lễ hội Nghè Yên Lãng, Lễ hội du lịch Mùa vàng Bắc Sơn góp phần làm phong phú đời sống văn hóa và tạo điểm nhấn cho hoạt động du lịch theo mùa.

Hát then, đàn tính, múa tán đàn là những loại hình nghệ thuật dân gian tiêu biểu, mang đậm bản sắc văn hóa của cộng đồng người Tày tại Quỳnh Sơn, hiện vẫn được gìn giữ, truyền dạy qua nhiều thế hệ. Đây là nguồn tài nguyên văn hóa đặc sắc, có giá trị lớn trong việc tổ chức các hoạt động biểu diễn, giao lưu và trải nghiệm văn hóa phục vụ du lịch cộng đồng. Bên cạnh đó, nghề thủ công truyền thống làm ngói âm dương, các bài thuốc y học dân gian của đồng bào Dao, Tày cùng hệ thống ẩm thực truyền thống phong phú, được chế biến từ sản vật địa phương, mang hương vị đặc trưng, góp phần tạo nên sự khác biệt và sức hấp dẫn riêng cho du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn.

Với những lợi thế nổi trội về vị trí, cảnh quan, tài nguyên thiên nhiên và văn hóa, đặc biệt là vai trò hạt nhân của Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, xã Bắc Sơn có đầy đủ điều kiện để phát triển du lịch cộng đồng theo hướng bền vững, có bản sắc riêng, từng bước khẳng định vị thế là điểm đến du lịch cộng đồng tiêu biểu của tỉnh Lạng Sơn và khu vực.

1.2. Hiện trạng

Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn bắt đầu đi vào hoạt động từ năm 2012, là một trong những mô hình du lịch cộng đồng được hình thành sớm trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn. Đến năm 2015, Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn được công nhận là điểm du lịch cấp tỉnh, qua đó tạo cơ sở pháp lý quan trọng cho công tác quản lý nhà nước, thu hút đầu tư và tổ chức khai thác hoạt động du lịch theo hướng bài bản, bền vững.

Trong những năm gần đây, du lịch cộng đồng trên địa bàn xã Bắc Sơn, với trọng tâm là Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, đã có bước phát triển tích cực, từng bước khẳng định vai trò trong cơ cấu kinh tế - xã hội của địa phương. Hoạt động du lịch đã góp phần tạo việc làm, nâng cao thu nhập cho người dân thông qua các dịch vụ lưu trú du lịch cộng đồng (homestay), dịch vụ ẩm thực, biểu diễn văn nghệ dân gian và các hoạt động trải nghiệm gắn với sản xuất nông nghiệp, sinh hoạt văn hóa truyền thống.

Theo số liệu thống kê, năm 2020 tổng lượng khách du lịch đến địa bàn đạt khoảng 44.800 lượt, doanh thu đạt gần 10,1 tỷ đồng; đến năm 2025, lượng khách tăng lên 161.450 lượt, doanh thu đạt khoảng 80,7 tỷ đồng. Thời gian lưu trú trung bình của khách đạt khoảng 1 - 1,5 ngày. Hiện nay, Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn có 12 cơ sở lưu trú cộng đồng, trong đó 09 cơ sở đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ lưu trú theo quy định. Toàn xã có 700 lao động, trong đó có 450 lao động trực tiếp. Các hoạt động trải nghiệm như gặt lúa, giã gạo, gói bánh truyền thống, tham gia lễ hội, giao lưu văn nghệ dân gian và leo núi Nà Lay được du khách đánh giá tích cực, góp phần hình thành các sản phẩm du lịch đặc trưng của địa phương.

Đặc biệt, năm 2025, Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn được Tổ chức Du lịch Liên hợp quốc (UN Tourism) vinh danh là "Làng du lịch tốt nhất", khẳng định giá trị nổi bật của mô hình du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn trong bảo tồn không gian văn hóa truyền thống, phát huy vai trò chủ thể của cộng đồng và phát triển du lịch theo hướng bền vững; đồng thời góp phần nâng cao hình ảnh, vị thế của du lịch cộng đồng Bắc Sơn trên bản đồ du lịch trong nước và quốc tế.

1.3. Khó khăn, hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, quá trình phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn xã Bắc Sơn vẫn còn gặp nhiều khó khăn, hạn chế. Kết cấu hạ tầng phục vụ du lịch chưa được đầu tư đồng bộ, đặc biệt là giao thông kết nối nội vùng, bãi đỗ xe tập trung, điểm dừng nghỉ, không gian đón tiếp và cung cấp thông tin cho du khách; một số hạng mục hạ tầng kỹ thuật chưa đáp ứng yêu cầu phát triển du lịch theo hướng chuyên nghiệp và gia tăng lượng khách.

Hệ thống dịch vụ hỗ trợ du lịch còn nhỏ lẻ, manh mún, chủ yếu do các hộ gia đình tự đầu tư, thiếu sự liên kết và định hướng chung; chất lượng dịch vụ giữa các cơ sở lưu trú chưa đồng đều. Nguồn lực đầu tư cho du lịch của địa phương còn hạn chế, việc thu hút doanh nghiệp đầu tư vào lĩnh vực du lịch cộng đồng gặp khó khăn do quy mô nhỏ, khả năng sinh lợi chưa cao và thiếu cơ chế, chính sách khuyến khích đủ mạnh.

Nguồn nhân lực làm du lịch cộng đồng còn hạn chế về kỹ năng chuyên môn, ngoại ngữ, kỹ năng giao tiếp, phục vụ và năng lực quản lý điểm đến; công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ du lịch cho người dân chưa được thực hiện thường xuyên, bài bản. Nhận thức và mức độ tham gia của một bộ phận người dân vào hoạt động du lịch chưa đồng đều, tính chủ động, sáng tạo trong phát triển sản phẩm và nâng cao chất lượng dịch vụ còn hạn chế.

Sản phẩm du lịch cộng đồng hiện nay chưa thực sự đa dạng, chủ yếu tập trung vào tham quan làng bản, trải nghiệm nông nghiệp và lưu trú homestay; còn thiếu các sản phẩm chuyên đề, sản phẩm theo mùa, sản phẩm trải nghiệm chiều sâu và các sản phẩm có khả năng kết nối giữa du lịch sinh thái - văn hóa - nghỉ dưỡng. Thời gian lưu trú của khách còn ngắn, khả năng gia tăng chi tiêu và giá trị dịch vụ chưa tương xứng với tiềm năng và danh hiệu đạt được.

Công tác quảng bá, xúc tiến du lịch chưa được tổ chức bài bản; thiếu kênh truyền thông chính thức, hệ thống nhận diện điểm đến và cơ sở dữ liệu du lịch đồng bộ. Hoạt động liên kết tour, tuyến với các điểm du lịch trong và ngoài tỉnh còn hạn chế, chưa thu hút được nhiều doanh nghiệp lữ hành tham gia khai thác thường xuyên. Bên cạnh đó, tính mùa vụ trong hoạt động du lịch, áp lực lên môi trường sinh thái và nguy cơ mai một bản sắc văn hóa truyền thống nếu phát triển thiếu kiểm soát cũng là những thách thức lớn đặt ra đối với du lịch cộng đồng xã Bắc Sơn trong thời gian tới.

Nét văn hóa và kiến trúc đặc trưng của làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn đang có dấu hiệu **mai một**, thể hiện ở việc **nhà xây gạch dần thay thế nhà sàn truyền thống, tường rào đá bị thay bằng tường rào xây gạch, bê tông.** Sự thay đổi này làm giảm giá trị cảnh quan và bản sắc kiến trúc của làng truyền thống, ảnh hưởng đến tính hấp dẫn đối với du khách.

2. Xã Hữu Liên và làng du lịch cộng đồng Hữu Liên

2.1. Tiềm năng

Xã Hữu Liên cách trung tâm tỉnh Lạng Sơn khoảng 80 km về phía Tây Nam, kết nối thuận lợi thông qua tuyến Quốc lộ 1A và tỉnh lộ 243. Xã được hình thành trên cơ sở sáp nhập xã Hữu Liên và xã Yên Thịnh (cũ), có tổng diện tích tự nhiên 122,56 km², dân số 8.806 người với 1.880 hộ dân. Đây là địa bàn có quy mô diện tích lớn, mật độ dân cư vừa phải, còn giữ được không gian sinh thái và cảnh quan tự nhiên tương đối nguyên vẹn, tạo nền tảng thuận lợi cho phát triển du lịch cộng đồng theo hướng bền vững.

Hữu Liên nằm trong Khu bảo tồn thiên nhiên Hữu Liên - khu vực có hệ sinh thái rừng đặc dụng tiêu biểu của vùng núi đá vôi Đông Bắc, với mức độ đa dạng sinh học cao, cảnh quan thiên nhiên hoang sơ, môi trường sinh thái trong lành và khí hậu mát mẻ quanh năm. Đây là lợi thế nổi trội để phát triển các loại hình du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng, khám phá thiên nhiên, trekking, nghiên cứu khoa học và giáo dục môi trường gắn với bảo tồn tài nguyên thiên nhiên.

Tài nguyên thiên nhiên của xã phong phú và đa dạng, bao gồm hệ thống núi đá vôi, thung lũng, hang động, sông suối, thảm rừng tự nhiên và các đồng cỏ rộng lớn, tạo nên cảnh quan đặc trưng, có giá trị thẩm mỹ cao. Tiêu biểu là danh lam thắng cảnh Đồng Lâm đã được xếp hạng di tích cấp tỉnh, cùng nhiều điểm tham quan hấp dẫn như: đập Bắc Mỏ, thác Khe Dầu, hồ Lân Ty, thác Hạt, hồ Lân Cút, điểm sinh thái Mỏ Mạ, hang Rắn… Các yếu tố này đặc biệt phù hợp với nhóm du khách yêu thích trải nghiệm thiên nhiên, không gian yên bình và các hoạt động ngoài trời.

Bên cạnh tài nguyên thiên nhiên, xã Hữu Liên sở hữu nguồn tài nguyên văn hóa phong phú và đặc sắc. Cộng đồng dân cư chủ yếu là đồng bào dân tộc Tày, Nùng, Dao, với đời sống văn hóa truyền thống còn được gìn giữ khá nguyên vẹn. Các giá trị văn hóa thể hiện qua kiến trúc nhà sàn truyền thống (3 hoặc 5 gian, 2 chái), phong tục tập quán, lễ hội dân gian, tín ngưỡng bản địa, các làn điệu then, sli, lượn, đàn tính, cùng nghệ thuật ẩm thực truyền thống. Đây là nền tảng quan trọng để phát triển du lịch cộng đồng gắn với trải nghiệm sinh hoạt, văn hóa bản địa, góp phần bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống.

Hữu Liên còn là địa phương giàu giá trị văn hóa - lịch sử với hệ thống di tích và lễ hội tiêu biểu. Đặc biệt, Lễ hội Trò Ngô Làng Giàng đã được công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia; nhiều di tích như chùa Làng Giàng, đình Gò Chùa, đình - Chùa An Lộc Thịnh, đình Làng Diễn, chùa Am… đã được kiểm kê và xếp hạng di tích cấp tỉnh. Đây là nguồn tài nguyên quan trọng để xây dựng các sản phẩm du lịch văn hóa - tâm linh kết hợp trải nghiệm cộng đồng.

Hoạt động sản xuất nông nghiệp trên địa bàn xã vẫn mang đậm tính truyền thống, gắn với trồng lúa nước, chăn nuôi đại gia súc, khai thác hợp lý sản vật rừng và chế biến các sản phẩm nông nghiệp đặc trưng. Đây là điều kiện thuận lợi để phát triển các loại hình du lịch trải nghiệm nông nghiệp, du lịch học đường, du lịch gắn với sinh kế của người dân địa phương. Không gian làng bản yên bình, gần gũi, phù hợp với xu hướng du lịch xanh, du lịch chậm và du lịch có trách nhiệm.

Ngoài ra, xã Hữu Liên có vị trí tương đối thuận lợi trong kết nối với các tuyến du lịch trong và ngoài tỉnh, đặc biệt là liên kết với các điểm du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh. Đây là điều kiện quan trọng để hình thành các tuyến, điểm du lịch liên vùng, kéo dài thời gian lưu trú và gia tăng giá trị trải nghiệm cho du khách.

Từ những phân tích trên có thể khẳng định, xã Hữu Liên và làng du lịch cộng đồng Hữu Liên có tiềm năng lớn để phát triển du lịch cộng đồng theo hướng bền vững, dựa trên khai thác hợp lý tài nguyên thiên nhiên, phát huy giá trị văn hóa bản địa và vai trò chủ thể của cộng đồng dân cư, đồng thời bảo đảm hài hòa giữa phát triển kinh tế, bảo tồn văn hóa và bảo vệ môi trường.

2.2. Hiện trạng

Du lịch cộng đồng tại xã Hữu Liên bắt đầu hình thành và đi vào hoạt động từ năm 2018. Đến năm 2020, Hữu Liên được công nhận là điểm du lịch cộng đồng cấp tỉnh. Đến năm 2025, làng du lịch cộng đồng Hữu Liên chính thức được công nhận danh hiệu làng du lịch cộng đồng đạt tiêu chuẩn ASEAN; đồng thời, cụm homestay Yên Thịnh đạt tiêu chuẩn Homestay ASEAN, góp phần khẳng định vị thế và hình ảnh điểm đến trên bản đồ du lịch cộng đồng của tỉnh và khu vực.

Trong những năm gần đây, hoạt động du lịch cộng đồng tại xã Hữu Liên đã có bước phát triển rõ nét, tạo chuyển biến tích cực trong nhận thức của cấp

ủy, chính quyền và người dân về vai trò của du lịch đối với phát triển kinh tế - xã hội địa phương.

Theo số liệu thống kê, năm 2025 tổng lượng khách ước tính hơn 42.600 lượt; doanh thu du lịch ước đạt trên 15,3 tỷ đồng; toàn xã hiện có trên 1.200 lao động tham gia hoạt động du lịch, trong đó khoảng 750 lao động trực tiếp phục vụ du khách. Nhiều hộ dân đã tham gia cung cấp các dịch vụ du lịch như lưu trú cộng đồng (homestay), ăn uống, hướng dẫn trải nghiệm sinh hoạt, sản xuất nông nghiệp và tham quan cảnh quan tự nhiên. Hoạt động du lịch bước đầu góp phần tạo việc làm, tăng thu nhập, cải thiện sinh kế cho người dân, đồng thời nâng cao ý thức bảo vệ môi trường, giữ gìn cảnh quan và bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống.

Hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch từng bước được hình thành và phát triển. Hiện nay, trên địa bàn xã có 36 cơ sở lưu trú phục vụ khách du lịch, trong đó có 27 cơ sở đạt chuẩn theo quy định. Tổng số buồng lưu trú đạt trên 450 buồng, cơ bản đáp ứng yêu cầu về cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ phát triển du lịch cộng đồng và du lịch sinh thái.

Về sản phẩm du lịch, bên cạnh các hoạt động trải nghiệm thiên nhiên, sinh hoạt làng bản, ẩm thực truyền thống và giao lưu văn hóa dân tộc, xã Hữu Liên đã hình thành và phát triển loại hình du lịch thể thao mạo hiểm, tiêu biểu là du lịch leo núi. Hiện nay, trên địa bàn xã có trên 20 điểm leo núi với gần 200 tuyến leo núi thể thao ở nhiều cấp độ khác nhau, được đánh giá là loại hình du lịch thể thao độc đáo, có sức hấp dẫn cao. Mỗi năm, loại hình du lịch này thu hút hàng nghìn lượt khách, trong đó phần lớn là khách quốc tế, góp phần tạo dấu ấn riêng cho thương hiệu du lịch Hữu Liên.

Hiện nay, xã Hữu Liên có 03 điểm du lịch cấp tỉnh đã được công nhận[1]; đồng thời có 04 điểm[2] nằm trong Tuyến du lịch số 1 của Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Lạng Sơn. Đây là lợi thế quan trọng để Hữu Liên tham gia sâu hơn vào các tuyến du lịch trọng điểm của tỉnh, mở rộng liên kết vùng và nâng cao khả năng thu hút khách trong nước và quốc tế.

2.3. Khó khăn, hạn chế

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, quy mô và mức độ phát triển du lịch cộng đồng tại xã Hữu Liên vẫn còn nhiều khó khăn, hạn chế, chưa tương xứng với tiềm năng và lợi thế sẵn có. Hoạt động du lịch hiện nay chủ yếu dựa vào khai thác các giá trị tài nguyên tự nhiên và văn hóa hiện hữu, trong khi còn hạn chế về đầu tư, xúc tiến đầu tư và kết nối thị trường du lịch. Đến nay, địa phương vẫn chưa thu hút được sự quan tâm và tham gia đầu tư của các nhà đầu tư lớn, có tiềm lực tài chính và kinh nghiệm trong lĩnh vực du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng.

---

[1] (1) Làng Du lịch cộng đồng Hữu Liên (cũ) - năm 2020; (2) Làng Du lịch cộng đồng Yên Thịnh (cũ) - năm 2020; (3) Điểm du lịch sinh thái Hồ Nong Dùng - năm 2024

[2] (1) Điểm Đại dương cổ yên bình; (2) Điểm Chùa Sơn Lộc; (3) Điểm Homestay Sơn Thủy; (4) Điểm Thung lũng thần tiên Đồng Lâm.

Quy hoạch phân khu xây dựng Khu du lịch sinh thái và khu dân cư mới tại xã Hữu Liên, xã Yên Thịnh, huyện Hữu Lũng, tỉnh Lạng Sơn (tỷ lệ 1/2.000), với tổng diện tích quy hoạch 495,73 ha, mặc dù đã có một số doanh nghiệp quan tâm khảo sát, tìm hiểu, song đến nay vẫn chưa có doanh nghiệp chính thức lựa chọn đầu tư. Một số dự án du lịch đã được cấp phép nhưng triển khai chậm hoặc không đạt hiệu quả, điển hình là Dự án Khu lưu trú và nghỉ dưỡng sinh thái Hữu Liên của Công ty cổ phần Du lịch Nối Vòng Tay đã chấm dứt hoạt động từ tháng 4/2025 sau 8 năm được tỉnh cấp phép[3], gây ảnh hưởng nhất định đến niềm tin của cộng đồng và môi trường đầu tư du lịch tại địa phương.

Nguồn lực đầu tư cho phát triển du lịch còn hạn chế, đặc biệt là kinh phí đầu tư xây dựng kết cấu hạ tầng du lịch. Hệ thống giao thông phục vụ du lịch chưa đồng bộ, một số tuyến đường xuống cấp, đi lại khó khăn, nhất là tuyến đường tỉnh 243 - trục giao thông quan trọng kết nối Hữu Liên với các khu vực lân cận, ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng tiếp cận điểm đến và trải nghiệm của du khách.

Hạ tầng kỹ thuật và hạ tầng xã hội phục vụ du lịch còn nhiều bất cập. Địa bàn xã chủ yếu là đồi núi cao, địa hình chia cắt, gây khó khăn cho việc đầu tư xây dựng hạ tầng. Mạng viễn thông tại một số khu vực chưa ổn định, thậm chí chưa có sóng, đặc biệt tại thôn Lân Châu và khu vực danh thắng Đồng Lâm hiện mới chỉ có 01 cột phát sóng của Viettel, chưa có mạng Vinaphone và MobiFone, ảnh hưởng đến công tác quảng bá, điều hành dịch vụ và trải nghiệm của du khách, nhất là khách quốc tế.

Công tác quy hoạch, quản lý không gian, cảnh quan và vệ sinh môi trường tại các điểm du lịch còn nhiều hạn chế. Xã chưa quy hoạch được vị trí tập kết, thu gom và xử lý rác thải tập trung; hiện nay, việc thu gom, xử lý rác chủ yếu dựa vào vận động người dân và cộng đồng tự thu gom, xử lý bằng hình thức tự đốt, tiềm ẩn nguy cơ ô nhiễm môi trường và ảnh hưởng đến hình ảnh điểm đến du lịch sinh thái.

Sản phẩm du lịch bổ trợ còn thiếu, đặc biệt là các sản phẩm quà tặng, quà lưu niệm mang bản sắc địa phương, chưa đáp ứng nhu cầu mua sắm và trải nghiệm của du khách, làm hạn chế khả năng gia tăng chi tiêu và giá trị kinh tế từ du lịch.

Nguồn nhân lực tham mưu, quản lý nhà nước về du lịch tại địa phương còn hạn chế về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và kinh nghiệm thực tiễn; công tác tham mưu, tổ chức thực hiện các nhiệm vụ phát triển du lịch chưa thực sự hiệu quả, chưa khai thác và phát huy đầy đủ tiềm năng, lợi thế của địa phương.

---

[3] Nhà đầu tư được cho thuê đất diện tích 63.970,3m2 theo Quyết định số 2363/QĐ-UBND ngày 03/12/2019 của UBND tỉnh. ***Khó khăn, vướng mắc, nguyên nhân:*** Trước đây, dự án có một phần diện tích ranh giới đất dự án 0,419ha nằm trong quy hoạch 03 loại rừng (QH rừng đặc dụng) nên phải xem xét điều chỉnh. Sau khi điều chỉnh ra khỏi quy hoạch 03 loại rừng, thì quy mô dự án giữa chủ trương đầu tư và quy hoạch chi tiết XD có sự sai khác, cần thực hiện thủ tục điều chỉnh dự án cho phù hợp. Tuy nhiên Nhà đầu tư chưa thực hiện theo hướng dẫn của cơ quan nhà nước. ***Trách nhiệm để chậm tiến độ:*** Nhà đầu tư. Chủ đầu tư thực hiện thủ tục chấm dứt hoạt động của dự án từ tháng 4/2025.

Công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức về phát triển du lịch cho người dân còn mang tính hình thức, nội dung và phương thức chưa đa dạng, chưa được triển khai thường xuyên, liên tục nên hiệu quả chưa cao.

Bên cạnh đó, diễn biến thời tiết và thiên tai ngày càng phức tạp, khó lường cũng ảnh hưởng lớn đến hoạt động du lịch. Trong khoảng thời gian từ ngày 21/8/2025 đến ngày 08/10/2025, trên địa bàn xã đã xảy ra 02 đợt ngập lụt nghiêm trọng, gây thiệt hại lớn về kinh tế - xã hội, tác động trực tiếp đến hạ tầng, cơ sở du lịch và hoạt động đón khách, đặt ra yêu cầu cấp thiết về thích ứng với biến đổi khí hậu và bảo đảm an toàn cho phát triển du lịch bền vững.

Những khó khăn, hạn chế nêu trên là các vấn đề thực tiễn cần được quan tâm giải quyết trong quá trình xây dựng và triển khai Đề án phát triển du lịch cộng đồng xã Hữu Liên trong giai đoạn tới, nhằm khai thác hiệu quả tiềm năng, lợi thế, đồng thời bảo đảm phát triển du lịch theo hướng bền vững, hài hòa giữa kinh tế, văn hóa và môi trường.

3. Đánh giá chung

Có thể khẳng định, xã Hữu Liên và xã Bắc Sơn đều có tiềm năng và lợi thế rõ rệt để phát triển du lịch cộng đồng. Hai địa phương sở hữu hệ thống tài nguyên thiên nhiên đặc sắc, cảnh quan sinh thái hấp dẫn, môi trường trong lành, gắn với các giá trị địa chất, đa dạng sinh học và không gian sinh sống hài hòa giữa con người với thiên nhiên; đồng thời lưu giữ nền văn hóa bản địa giàu bản sắc, kiến trúc truyền thống, phong tục tập quán và đời sống sinh hoạt cộng đồng đặc trưng.

Trong những năm qua, du lịch cộng đồng tại Hữu Liên và Bắc Sơn đã từng bước hình thành và phát triển, bước đầu phát huy hiệu quả tích cực trong phát triển kinh tế - xã hội địa phương. Hoạt động du lịch đã góp phần tạo việc làm, tăng thu nhập cho người dân, thúc đẩy bảo tồn tài nguyên thiên nhiên, gìn giữ giá trị văn hóa truyền thống, nâng cao nhận thức và vai trò chủ thể của cộng đồng dân cư trong phát triển du lịch.

Tuy nhiên, việc khai thác tiềm năng du lịch cộng đồng tại hai địa phương hiện nay vẫn chưa tương xứng với lợi thế sẵn có. Hệ thống hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật du lịch còn hạn chế; sản phẩm du lịch chưa thật sự đa dạng, thiếu tính liên kết và chiều sâu trải nghiệm; chất lượng dịch vụ và nguồn nhân lực du lịch chưa đồng đều; công tác quản lý, quảng bá, xúc tiến và liên kết với doanh nghiệp, các điểm đến trong và ngoài tỉnh còn bất cập.

Do đó, phát triển du lịch cộng đồng tại xã Hữu Liên và xã Bắc Sơn cần được đặt trong tổng thể chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh và địa phương, bảo đảm hài hòa giữa phát triển du lịch với bảo tồn thiên nhiên, bảo vệ môi trường và gìn giữ bản sắc văn hóa. Trong thời gian tới, cần có định hướng phát triển rõ ràng, lựa chọn mô hình phù hợp cho từng địa bàn, đồng thời tập trung đầu tư đồng bộ về hạ tầng, đa dạng hóa và nâng cao chất lượng sản phẩm, phát huy vai trò chủ thể của cộng đồng dân cư, tăng cường liên kết vùng, liên

kết điểm đến và doanh nghiệp du lịch, từng bước đưa du lịch cộng đồng trở thành ngành kinh tế quan trọng, góp phần phát triển kinh tế - xã hội bền vững.

II. TÁC ĐỘNG CỦA ĐỀ ÁN

1. Về kinh tế, xã hội

Đề án được triển khai thực hiện sẽ khuyến khích thúc đẩy các tổ chức, cá nhân đầu tư kinh phí xây mới, cải tạo, sửa chữa, nâng cấp cơ sở hạ tầng, kỹ thuật, mở rộng quy mô kinh doanh du lịch. Thông qua đầu tư, nâng cấp hạ tầng, chuẩn hóa dịch vụ và phát triển sản phẩm du lịch đặc trưng, Đề án sẽ góp phần gia tăng lượng khách, kéo dài thời gian lưu trú và nâng cao mức chi tiêu bình quân của du khách. Doanh thu từ hoạt động du lịch sẽ tăng trưởng ổn định, đóng góp tích cực vào nguồn thu ngân sách địa phương và tạo nguồn lực tái đầu tư cho phát triển cộng đồng.

Đề án còn thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu lao động từ lĩnh vực nông nghiệp thuần túy sang dịch vụ du lịch. Việc mở rộng hoạt động du lịch đến các làng tạo ra cơ hội việc làm, tăng thu nhập nên thu hút đông đảo người dân địa phương tham gia vào các hoạt động cung ứng dịch vụ như: cung ứng dịch vụ lưu trú, công tác hướng dẫn khách du lịch, cung cấp dịch vụ xe ôm, chèo bè, biểu diễn văn nghệ, mua sắm sản phẩm OCOP,… Qua đó nâng cao thu nhập, cải thiện sinh kế và từng bước giảm nghèo bền vững cho người dân địa phương.

Bên cạnh đó, việc thu hút nguồn lực xã hội hóa, doanh nghiệp đầu tư vào du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng sẽ góp phần mở rộng không gian phát triển kinh tế, nâng cao hiệu quả sử dụng tài nguyên và tăng cường liên kết vùng.

Nâng cao chất lượng cuộc sống, thúc đẩy niềm tự hào cộng đồng, thúc đẩy bình đẳng giới, xây dựng năng lực cho các tổ chức quản lý cộng đồng. Thúc đẩy nghề nghiệp truyền thống phát triển, củng cố vai trò trong công tác giữ gìn bản sắc văn hóa.

2. Về văn hóa, môi trường

Đề án tạo cơ sở quan trọng trong giữ gìn, bảo tồn, phục hồi các giá trị văn hóa, phong tục tập quán truyền thống của người dân bản địa, khuyến khích sự tôn trọng đối với nền văn hóa khác, thúc đẩy giao lưu văn hóa, tạo được sự ấn tượng trong văn hóa địa phương. Đồng thời, giúp cộng đồng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ và nâng cao ý thức chống các trào lưu du nhập không phù hợp.

Thúc đẩy trách nhiệm đối với môi trường, nâng cao nhận thức cho khách du lịch và người dân về sự cần thiết phải bảo tồn tài nguyên tự nhiên, đẩy mạnh quản lý nước thải và xử lý chất thải.

Thúc đẩy chuyển giao các kỹ năng làm việc, hình thành thêm những nghề mới trong làng, khuyến khích sử dụng các kiến thức mới, ứng dụng khoa học công nghệ và chuyển đổi số trong bản làng, tăng cường sự giao lưu các nền văn hóa khác nhau, thúc đẩy sự tôn trọng kiến thức và kỹ năng của người dân địa phương.

Trao quyền nhiều hơn cho người dân địa phương, tăng sức mạnh của cộng đồng, đảm bảo quyền quản lý tài nguyên thiên nhiên trong cộng đồng.

Nâng cao ý thức người dân trong giữ gìn vệ sinh, bảo đảm sức khỏe cộng đồng; đồng thời bảo đảm nguồn lương thực, thực phẩm phục vụ khách du lịch phong phú, đa dạng và an toàn.

Thông qua hoạt động giao lưu giữa du khách và cộng đồng, các giá trị văn hóa địa phương được quảng bá rộng rãi, tạo niềm tự hào và ý thức gìn giữ di sản trong nhân dân. Đồng thời, việc xây dựng quy tắc ứng xử văn minh du lịch giúp nâng cao chuẩn mực văn hóa trong hoạt động đón tiếp và phục vụ khách.

PHẦN III
QUAN ĐIỂM VÀ MỤC TIÊU PHÁT TRIỂN

I. QUAN ĐIỂM

Phát triển du lịch cộng đồng tại Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên và Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn theo hướng bền vững, gắn phát triển du lịch với bảo tồn tài nguyên thiên nhiên, gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống; bảo đảm hài hòa giữa lợi ích kinh tế, xã hội và môi trường. Kiên định quan điểm không đánh đổi môi trường, cảnh quan và bản sắc văn hóa lấy tăng trưởng du lịch ngắn hạn; kiểm soát quy mô, cường độ khai thác, bảo đảm phù hợp với sức chịu tải của môi trường và năng lực tiếp nhận của từng điểm đến.

Xác định cộng đồng dân cư dân tộc Tày (Bắc Sơn) và Tày, Nùng, Dao (Hữu Liên) là chủ thể chính trong xây dựng và phát triển du lịch cộng đồng, góp phần tạo ra sản phẩm du lịch hấp dẫn, gắn với giá trị bản sắc; Nhà nước giữ vai trò định hướng, hỗ trợ và tạo điều kiện thuận lợi để người dân trực tiếp tham gia cung cấp dịch vụ, hưởng lợi từ hoạt động du lịch, qua đó nâng cao thu nhập và chất lượng đời sống.

Phát triển du lịch cộng đồng theo hướng phân vai, bổ trợ và liên kết, trong đó Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên giữ vai trò điểm đến trung tâm về du lịch sinh thái, trải nghiệm thiên nhiên và thể thao mạo hiểm của tỉnh, tiếp tục thu hút lượng khách lớn, đặc biệt là khách quốc tế, gắn với các sản phẩm đặc thù như trekking, khám phá hệ sinh thái rừng, hang động và hồ nước tự nhiên. Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn định hướng phát triển thị trường du lịch cộng đồng gắn với trải nghiệm văn hóa làng truyền thống, di sản kiến trúc nhà sàn và sinh hoạt văn hóa dân tộc; tập trung nâng cao thời gian lưu trú, mức chi tiêu và chất lượng trải nghiệm của du khách.

II. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Phát triển du lịch cộng đồng tại Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn (xã Bắc Sơn) và Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên (xã Hữu Liên) theo hướng bền vững, chuyên nghiệp, có bản sắc riêng và sức cạnh tranh lâu dài; khai thác hợp lý, hiệu quả các giá trị tài nguyên thiên nhiên, văn hóa và cảnh quan sinh thái

gắn với bảo tồn, gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống của cộng đồng dân cư, đặc biệt là văn hóa dân tộc Tày và các dân tộc trên địa bàn.

Xây dựng Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn và Hữu Liên trở thành mô hình du lịch cộng đồng tiêu biểu cấp quốc gia, có uy tín trong khu vực và quốc tế; là điểm đến kiểu mẫu về bảo tồn bản sắc văn hóa, phát huy giá trị tài nguyên thiên nhiên gắn với phát triển du lịch bền vững; hoạt động du lịch được tổ chức bài bản, có quản lý thống nhất, bảo đảm chất lượng dịch vụ, an toàn, văn minh và thân thiện môi trường; góp phần đưa du lịch trở thành ngành kinh tế quan trọng trong cơ cấu kinh tế - xã hội của địa phương.

Thông qua việc xác định rõ các nội dung hỗ trợ, đầu tư có trọng tâm, trọng điểm, phù hợp với điều kiện thực tiễn từng địa bàn, từng bước hình thành hệ thống sản phẩm du lịch cộng đồng đặc trưng, liên kết hiệu quả giữa Quỳnh Sơn - Hữu Liên và các điểm du lịch trong tỉnh; góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của xã Bắc Sơn và xã Hữu Liên theo định hướng tăng trưởng xanh, bền vững và bao trùm.

Doanh thu từ hoạt động du lịch cộng đồng tại hai làng tăng trưởng theo hướng bền vững, đóng góp ngày càng rõ nét vào phát triển kinh tế - xã hội của địa phương, tạo sinh kế ổn định cho cộng đồng dân cư tham gia làm du lịch.

Từng bước hoàn thiện hệ thống cơ sở vật chất kỹ thuật, dịch vụ du lịch cộng đồng tại hai làng theo hướng đồng bộ, phù hợp với quy hoạch, đảm bảo tiêu chuẩn phục vụ du khách và hài hòa với cảnh quan, môi trường. Đối với Hữu Liên: chú trọng phát triển cơ sở lưu trú, dịch vụ du lịch phù hợp với quy mô đón khách lớn; phân khu chức năng hợp lý, kiểm soát mật độ xây dựng, đảm bảo an toàn cho các hoạt động du lịch sinh thái và thể thao mạo hiểm. Đối với Quỳnh Sơn: ưu tiên nâng cao chất lượng dịch vụ, chuẩn hóa mô hình homestay gắn với bảo tồn kiến trúc truyền thống nhà sàn, gìn giữ không gian làng bản đặc trưng.

Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực làm du lịch cộng đồng tại hai làng; tăng cường sự tham gia chủ động, có trách nhiệm của người dân địa phương trong các hoạt động du lịch. Phấn đấu đa số hộ gia đình tham gia làm du lịch cộng đồng được đào tạo, tập huấn về kỹ năng phục vụ khách, quản lý homestay, bảo vệ môi trường và gìn giữ bản sắc văn hóa; từng bước hình thành đội ngũ lao động du lịch cộng đồng chuyên nghiệp, thân thiện, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

Gắn phát triển du lịch cộng đồng với bảo vệ môi trường sinh thái, sử dụng hợp lý tài nguyên thiên nhiên và bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống tại hai làng. Từng bước hoàn thiện mô hình quản lý điểm đến du lịch cộng đồng tại Hữu Liên và Quỳnh Sơn theo hướng thống nhất, hiệu quả, có sự phối hợp chặt chẽ giữa chính quyền địa phương, cộng đồng dân cư và các tổ chức, doanh nghiệp tham gia hoạt động du lịch.

2. Mục tiêu cụ thể đến năm 2027

2.1. Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn

- Khách du lịch: tổng lượng khách du lịch đạt 280.000 lượt người, trong đó 12.000 lượt khách du lịch quốc tế và 268.000 lượt khách du lịch nội địa.

- Doanh thu từ du lịch đạt 140 - 160 tỷ đồng.

- Cơ sở lưu trú du lịch: có 30 - 45 homestay với 225 - 250 buồng lưu trú; thời gian lưu trú từ 1,5 đến 02 ngày.

- Nguồn nhân lực du lịch: toàn xã có 800 lao động, trong đó có 500 lao động trực tiếp, 50% lao động trực tiếp trong ngành du lịch được đào tạo kiến thức, kỹ năng cơ bản phục vụ công tác quản lý và phục vụ hoạt động du lịch.

- Phát triển mới 01 điểm du lịch sinh thái (Rừng nghiến nguyên sinh) sau khi có Đề án phát triển du lịch sinh thái nghỉ dưỡng trong Khu rừng đặc dụng Bắc Sơn được cấp có thẩm quyền phê duyệt; 01 điểm du lịch khám phá, check-in (Núi Nà Lay). Phát triển thêm một số điểm gắn với du lịch nông lâm nghiệp trên địa bàn.

- 100% cơ sở lưu trú cộng đồng thực hiện phân loại rác tại nguồn và có biện pháp xử lý chất thải sinh hoạt đúng quy định; 100% hộ tham gia du lịch được tuyên truyền, tập huấn về bảo vệ môi trường và phát triển du lịch bền vững; phấn đấu giảm ít nhất 50% việc sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần tại các cơ sở lưu trú và dịch vụ du lịch. Giữ gìn cảnh quan, vệ sinh môi trường khu dân cư và các điểm tham quan; đảm bảo trên 98% khu vực du lịch luôn sạch sẽ, không có điểm ô nhiễm tồn lưu.

- Hoàn thành và đưa vào sử dụng một số hạng mục, công trình đầu tư cơ sở hạ tầng về du lịch trên địa bàn.

2.2. Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên

- Khách du lịch: tổng lượng khách du lịch đạt 360.000 lượt người, trong đó 40.000 lượt khách du lịch quốc tế và 320.000 lượt khách du lịch nội địa.

- Doanh thu từ du lịch đạt khoảng 150 - 180 tỷ đồng.

- Cơ sở lưu trú homestay: toàn xã có 40 - 45 hộ kinh doanh nhà ở có phòng cho khách du lịch thuê (Homestay); 05 hộ kinh doanh nhà nghỉ du lịch (Guest House/Hostel); có 470 - 490 buồng lưu trú; thời gian lưu trú trung bình từ 1,5 đến 02 ngày đối với du khách nội địa, từ 3 đến 10 ngày đối với du khách quốc tế.

- Nguồn nhân lực du lịch: toàn xã có khoảng 1.300 lao động du lịch, trong đó có 800 lao động trực tiếp. 100% lao động trực tiếp trong ngành du lịch được đào tạo kiến thức, kỹ năng cơ bản phục vụ công tác quản lý và phục vụ hoạt động du lịch.

- Cải tạo, nâng cấp 01 bãi đỗ xe công cộng tập trung tại khu vực Làng du lịch cộng đồng thôn Làng Bên.

- Xây dựng, nâng cấp, cải tạo Trung tâm Thông tin Làng du lịch cộng đồng đạt chuẩn Asean Hữu Liên thành trung tâm sinh hoạt cộng đồng.

III. PHẠM VI VÀ THỜI GIAN THỰC HIỆN

1. Phạm vi

Đề án được triển khai trên địa bàn Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn và Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên và các khu vực phụ cận có liên quan trực tiếp đến hoạt động du lịch cộng đồng, các điểm du lịch văn hóa, lịch sử, sinh thái.

2. Thời gian thực hiện

Trong năm 2026 - 2027: Tập trung hoàn thiện cơ sở hạ tầng, phát triển và nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch; củng cố tổ chức quản lý, ổn định và mở rộng hoạt động du lịch cộng đồng tại hai làng.

PHẦN IV
ĐỊNH HƯỚNG VÀ NỘI DUNG PHÁT TRIỂN

1. Phát triển hạ tầng du lịch

Phát triển hạ tầng du lịch tại Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên và Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn theo hướng đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm, phù hợp với điều kiện tự nhiên, văn hóa và quy mô phát triển của từng điểm đến; ưu tiên đầu tư các hạng mục hạ tầng thiết yếu phục vụ dân sinh gắn với phát triển du lịch, bảo đảm thuận lợi cho sinh hoạt của người dân và hoạt động tham quan, trải nghiệm của du khách.

Tập trung đầu tư, cải tạo, nâng cấp hệ thống giao thông kết nối đến các làng du lịch cộng đồng và giao thông nội bộ trong khu dân cư, bao gồm các tuyến đường trục chính, đường thôn, ngõ xóm và các tuyến kết nối với khu vực phụ cận; từng bước hoàn thiện bãi đỗ xe tập trung, hệ thống biển chỉ dẫn, không gian đón tiếp và cung cấp thông tin cho du khách, hạn chế phương tiện cơ giới lớn đi sâu vào khu dân cư, bảo đảm an toàn giao thông và cảnh quan làng du lịch.

Đối với Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên, chú trọng hoàn thiện hạ tầng giao thông kết nối quanh làng và kết nối các điểm du lịch, khám phá, trải nghiệm, bao gồm: cải tạo, nâng cấp các tuyến đường tiếp cận điểm trekking, điểm tham quan sinh thái đến Hồ Nong Dùng, thảo nguyên Đồng Lâm; hoàn thiện bãi đỗ xe công cộng tập trung; xây dựng, nâng cấp Trung tâm Thông tin Làng du lịch cộng đồng đạt chuẩn ASEAN thành trung tâm sinh hoạt cộng đồng, từng bước hình thành không gian tổ chức hoạt động du lịch, văn hóa và dịch vụ về đêm; xây dựng hệ thống biển quảng cáo tấm lớn, biển chỉ dẫn du lịch... Việc đầu tư hạ tầng tại Hữu Liên bảo đảm yêu cầu an toàn, kiểm soát tác động đến môi trường và phù hợp với khu bảo tồn thiên nhiên.

Đối với Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, ưu tiên cải tạo, chỉnh trang không gian làng truyền thống gắn với bảo tồn kiến trúc nhà sàn, tường rào đá, cảnh quan thung lũng Bắc Sơn; hoàn thiện hạ tầng giao thông kết nối quanh làng và kết nối các điểm du lịch như rừng nghiến Đông Đằng; nâng cấp hạ tầng phục vụ lưu trú cộng đồng (homestay), không gian sinh hoạt văn hóa và các điểm trải nghiệm nông nghiệp, lễ hội truyền thống. Đồng thời, đầu tư xây

dựng tuyến đường lên đỉnh núi Nà Lay, xây dựng cột cờ trên đỉnh núi, hình thành điểm ngắm cảnh thung lũng Bắc Sơn tại vị trí cao, kết hợp hài hòa giữa cảnh quan thiên nhiên và bản sắc văn hóa địa phương, tạo điểm nhấn du lịch, tăng trải nghiệm tham quan, check-in và quảng bá hình ảnh Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn. Các điểm này được bố trí đồng bộ hệ thống biển chỉ dẫn, điểm dừng nghỉ, nhà vệ sinh công cộng và các giải pháp bảo vệ môi trường.

Song song với phát triển hạ tầng giao thông và không gian du lịch, từng bước hoàn thiện hệ thống hạ tầng kỹ thuật thiết yếu như cấp điện, cấp nước sinh hoạt, viễn thông, thoát nước và thu gom - xử lý rác thải, bảo đảm vệ sinh môi trường, an toàn cho cộng đồng dân cư và hoạt động du lịch; từng bước mở rộng phạm vi thu gom, xử lý rác thải tại các khu vực du lịch theo hướng tiệm cận tiêu chuẩn khu vực đô thị.

Đầu tư xây dựng và cải tạo cảnh quan du lịch gắn với đặc trưng sinh thái vùng, trong đó hình thành các khu trồng cây, hoa cảnh quan đặc thù (như hoa lê, mai anh đào và một số loài cây bản địa phù hợp), kết hợp chỉnh trang hàng rào xanh, không gian công cộng, góp phần tạo dựng bản sắc cảnh quan riêng cho từng làng du lịch, nâng cao giá trị thẩm mỹ và sức hấp dẫn của điểm đến.

2. Phát triển sản phẩm du lịch

Định hướng phát triển sản phẩm du lịch cộng đồng theo hướng đa dạng, đặc trưng và có chiều sâu trải nghiệm, phát huy lợi thế riêng của từng làng, đồng thời tăng cường liên kết để hình thành chuỗi sản phẩm du lịch cộng đồng đặc trưng của tỉnh.

Tại Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên, tập trung phát triển các sản phẩm du lịch sinh thái, du lịch trải nghiệm thiên nhiên, trekking, khám phá hệ sinh thái rừng, hang động, hồ nước tự nhiên và du lịch thể thao mạo hiểm; từng bước hoàn thiện các sản phẩm trải nghiệm gắn với bảo tồn thiên nhiên, giáo dục môi trường và du lịch có trách nhiệm.

Tại Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, chú trọng phát triển các sản phẩm du lịch cộng đồng gắn với không gian làng truyền thống, di sản kiến trúc nhà sàn, sinh hoạt văn hóa dân tộc Tày; đa dạng hóa các hoạt động trải nghiệm như sản xuất nông nghiệp, ẩm thực truyền thống, lễ hội, văn nghệ dân gian và sinh hoạt cộng đồng, nhằm nâng cao thời gian lưu trú và chất lượng trải nghiệm của du khách; đồng thời có cơ chế hỗ trợ người dân bảo tồn nhà sàn cổ, gìn giữ văn hóa và nghề truyền thống để phát triển làng du lịch cộng đồng theo hướng bền vững, hình thành sản phẩm du lịch đặc sắc, hấp dẫn.

Khuyến khích phát triển các sản phẩm du lịch theo chủ đề, theo mùa; từng bước hình thành sản phẩm du lịch kết hợp giữa sinh thái - văn hóa - nghỉ dưỡng; phát triển sản phẩm quà tặng, lưu niệm mang bản sắc địa phương, góp phần gia tăng giá trị và sức cạnh tranh của du lịch cộng đồng.

3. Phát triển nguồn nhân lực

Phát triển nguồn nhân lực du lịch cộng đồng theo hướng nâng cao chất lượng, tính chuyên nghiệp và phù hợp với mô hình du lịch cộng đồng; coi trọng vai trò của người dân địa phương là lực lượng trực tiếp tham gia cung cấp dịch vụ du lịch.

Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng làm du lịch cho cộng đồng dân cư, tập trung vào nghiệp vụ lưu trú, ẩm thực, hướng dẫn trải nghiệm, kỹ năng giao tiếp, ứng xử văn minh du lịch, ngoại ngữ cơ bản và kỹ năng quản lý điểm đến. Khuyến khích sự tham gia của thanh niên, phụ nữ và các nghệ nhân dân gian trong hoạt động du lịch cộng đồng.

Đối với đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác quản lý nhà nước về du lịch tại địa phương, chú trọng nâng cao năng lực tham mưu, quản lý, điều phối và giám sát hoạt động du lịch cộng đồng; tăng cường trao đổi, học tập kinh nghiệm từ các mô hình du lịch cộng đồng hiệu quả trong và ngoài tỉnh.

4. Công tác quảng bá, xúc tiến du lịch

Định hướng đẩy mạnh công tác quảng bá, xúc tiến du lịch cộng đồng theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại, đa dạng hóa hình thức và kênh truyền thông; xây dựng hình ảnh, thương hiệu riêng cho từng làng du lịch cộng đồng, đồng thời bảo đảm sự thống nhất trong nhận diện chung của du lịch cộng đồng tỉnh.

Tăng cường ứng dụng công nghệ số trong quảng bá du lịch; xây dựng và vận hành các kênh thông tin chính thức về du lịch cộng đồng Hữu Liên và Quỳnh Sơn; đẩy mạnh truyền thông trên các nền tảng số, mạng xã hội và các phương tiện truyền thông đại chúng.

Chú trọng mở rộng liên kết, hợp tác với doanh nghiệp lữ hành, các điểm du lịch trong và ngoài tỉnh để xây dựng tour, tuyến du lịch phù hợp; gắn kết du lịch cộng đồng với các tuyến du lịch trọng điểm của tỉnh, đặc biệt là tuyến Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Lạng Sơn, nhằm mở rộng thị trường và nâng cao hiệu quả thu hút khách.

5. Bảo tồn văn hóa và bảo vệ môi trường

Phát triển du lịch cộng đồng gắn chặt với công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của cộng đồng dân cư địa phương; gìn giữ không gian làng truyền thống, kiến trúc nhà ở, phong tục tập quán, lễ hội và các loại hình văn hóa phi vật thể đặc trưng.

Tăng cường các biện pháp bảo vệ môi trường, cảnh quan và hệ sinh thái tại các điểm du lịch; tổ chức quản lý, kiểm soát hoạt động du lịch phù hợp với sức chịu tải của môi trường, đặc biệt tại khu vực Khu bảo tồn thiên nhiên Hữu Liên. Khuyến khích áp dụng các mô hình du lịch xanh, du lịch có trách nhiệm; hạn chế rác thải nhựa, nâng cao hiệu quả thu gom, xử lý chất thải, bảo đảm vệ sinh môi trường tại các làng du lịch cộng đồng.

Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cộng đồng dân cư và du khách về bảo tồn văn hóa, bảo vệ môi trường và phát triển du lịch bền

vững; qua đó tạo nền tảng vững chắc cho phát triển du lịch cộng đồng Hữu Liên và Quỳnh Sơn trong giai đoạn tới.

PHẦN V

GIẢI PHÁP THỰC HIỆN

1. Giải pháp về quy hoạch và đầu tư hạ tầng

Rà soát, điều chỉnh và tổ chức thực hiện các quy hoạch có liên quan nhằm bảo đảm thống nhất, đồng bộ giữa quy hoạch phát triển du lịch với quy hoạch xây dựng, quy hoạch sử dụng đất, quy hoạch bảo tồn di sản và bảo vệ môi trường; ưu tiên bố trí quỹ đất phục vụ phát triển du lịch cộng đồng phù hợp với đặc điểm của từng làng.

Tập trung huy động và sử dụng hiệu quả các nguồn lực đầu tư cho phát triển hạ tầng du lịch; ưu tiên ngân sách nhà nước đầu tư các hạng mục hạ tầng thiết yếu như giao thông kết nối, giao thông nội bộ, bãi đỗ xe, hệ thống biển chỉ dẫn, không gian đón tiếp du khách, cấp nước, điện, viễn thông và xử lý rác thải. Khuyến khích xã hội hóa đầu tư hạ tầng du lịch trên cơ sở bảo đảm hài hòa lợi ích giữa Nhà nước, doanh nghiệp và cộng đồng dân cư.

Đối với Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên, chú trọng đầu tư hạ tầng phục vụ du lịch sinh thái, du lịch trải nghiệm thiên nhiên và thể thao mạo hiểm gắn với yêu cầu bảo tồn khu bảo tồn thiên nhiên; đối với Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn, ưu tiên cải tạo, chỉnh trang không gian làng truyền thống, nâng cấp cơ sở lưu trú cộng đồng và các công trình phục vụ trải nghiệm văn hóa.

2. Giải pháp đa dạng hóa và nâng cao chất lượng sản phẩm du lịch

Tổ chức rà soát, đánh giá hệ thống sản phẩm du lịch cộng đồng hiện có; định hướng phát triển sản phẩm đặc trưng cho từng làng trên cơ sở phát huy lợi thế riêng, tránh trùng lặp và cạnh tranh không lành mạnh giữa các điểm đến.

Hỗ trợ cộng đồng dân cư xây dựng, hoàn thiện và nâng cao chất lượng các sản phẩm du lịch cộng đồng gắn với trải nghiệm sinh thái, thiên nhiên, thể thao mạo hiểm tại Hữu Liên và trải nghiệm văn hóa, sinh hoạt làng truyền thống tại Quỳnh Sơn; từng bước phát triển các sản phẩm du lịch theo chủ đề, theo mùa, sản phẩm trải nghiệm chiều sâu và các sản phẩm kết hợp giữa sinh thái - văn hóa - nghỉ dưỡng.

Khuyến khích phát triển sản phẩm quà tặng, lưu niệm mang bản sắc địa phương; hỗ trợ xây dựng câu chuyện sản phẩm, tiêu chuẩn chất lượng và hình thức bao gói, góp phần gia tăng giá trị và khả năng cạnh tranh của du lịch cộng đồng.

3. Giải pháp phát triển nguồn nhân lực du lịch

Xây dựng và triển khai kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực du lịch cộng đồng phù hợp với từng giai đoạn phát triển; tập trung nâng cao kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ cho người dân tham gia hoạt động du lịch, đặc biệt là

các kỹ năng phục vụ lưu trú, ẩm thực, hướng dẫn trải nghiệm, giao tiếp, ngoại ngữ cơ bản và ứng xử văn minh du lịch.

Tăng cường đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức làm công tác quản lý nhà nước về du lịch tại địa phương; nâng cao năng lực tham mưu, quản lý, điều phối và giám sát hoạt động du lịch cộng đồng. Khuyến khích sự tham gia của nghệ nhân, người có uy tín trong cộng đồng và lực lượng lao động trẻ trong phát triển du lịch cộng đồng.

Đẩy mạnh hoạt động trao đổi, học tập kinh nghiệm; tổ chức tham quan, học tập các mô hình du lịch cộng đồng tiêu biểu trong và ngoài tỉnh nhằm nâng cao trình độ và kỹ năng thực tiễn cho cộng đồng và đội ngũ quản lý.

4. Giải pháp xúc tiến, quảng bá và liên kết phát triển du lịch

Xây dựng và triển khai kế hoạch quảng bá, xúc tiến du lịch cộng đồng theo hướng chuyên nghiệp, có trọng tâm, trọng điểm; tăng cường ứng dụng công nghệ số, phát huy hiệu quả các nền tảng trực tuyến, mạng xã hội và truyền thông đa phương tiện trong quảng bá hình ảnh, sản phẩm du lịch cộng đồng Hữu Liên và Quỳnh Sơn.

Hình thành và củng cố hệ thống nhận diện thương hiệu cho từng làng du lịch cộng đồng, đồng thời bảo đảm sự thống nhất trong nhận diện chung của du lịch cộng đồng tỉnh. Chủ động kết nối, hợp tác với các doanh nghiệp lữ hành, cơ sở dịch vụ du lịch để xây dựng và khai thác hiệu quả các tour, tuyến du lịch; tăng cường liên kết với các điểm du lịch trong và ngoài tỉnh, đặc biệt là các tuyến du lịch trọng điểm và tuyến Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Lạng Sơn.

Tổ chức tham gia các sự kiện, hội chợ, chương trình xúc tiến du lịch trong và ngoài tỉnh; lồng ghép quảng bá du lịch cộng đồng vào các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch quy mô lớn của tỉnh.

5. Giải pháp quản lý nhà nước, bảo tồn văn hóa và bảo vệ môi trường

Tăng cường vai trò quản lý nhà nước đối với hoạt động du lịch cộng đồng; hoàn thiện cơ chế phối hợp giữa các sở, ngành, địa phương trong quản lý, điều phối và giám sát hoạt động du lịch cộng đồng tại Hữu Liên và Quỳnh Sơn. Từng bước hoàn thiện mô hình tổ chức quản lý điểm đến phù hợp với đặc thù của từng làng.

Đẩy mạnh công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống; hỗ trợ duy trì, khôi phục các lễ hội, làn điệu dân ca, nghề truyền thống và không gian văn hóa làng bản; gắn bảo tồn văn hóa với phát triển du lịch cộng đồng theo hướng bền vững.

Tăng cường các biện pháp bảo vệ môi trường, cảnh quan và hệ sinh thái; kiểm soát chặt chẽ tác động của hoạt động du lịch đến tài nguyên, đặc biệt tại khu vực nhạy cảm về sinh thái. Khuyến khích áp dụng các mô hình du lịch xanh, du lịch có trách nhiệm; nâng cao hiệu quả thu gom, xử lý chất thải, hạn chế rác

thải nhựa và nâng cao nhận thức của cộng đồng dân cư và du khách về bảo vệ môi trường.

PHẦN VI

KINH PHÍ THỰC HIỆN

1. Tổng kinh phí dự kiến là 147.262 triệu đồng, trong đó:

- Các dự án thực hiện từ năm 2026 cho xã Bắc Sơn là: 76.981 triệu đồng, trong đó:

+ Nguồn vốn đã được bố trí là: 4.300 triệu đồng;

+ Nguồn vốn cần đảm bảo triển khai thực hiện đề án là: 72.681 triệu đồng;

- Các dự án thực hiện từ năm 2026 cho xã Hữu Liên là: 67.831 triệu đồng.

- Các dự án xúc tiến quảng bá du lịch cho xã Hữu Liên và Bắc Sơn: 6.750 triệu đồng.

(Chi tiết theo Phụ lục 01, 02, 03)

2. Nguồn vốn: Nguồn vốn ngân sách trung ương, ngân sách tỉnh, xã và các nguồn vốn hợp pháp khác theo quy định.

PHẦN VII

TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch

Chịu trách nhiệm trước UBND tỉnh và pháp luật về tính phù hợp, đúng quy định và hiệu quả đối với các dự án, nội dung đề xuất tại Đề án.

Là cơ quan đầu mối, hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ; theo dõi, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện các nội dung của Đề án trên địa bàn. Hỗ trợ tổ chức các khóa đào tạo kỹ năng du lịch, bao gồm hướng dẫn viên, quản lý homestay, chăm sóc khách hàng và bảo vệ môi trường du lịch.

Chủ trì tổng hợp tình hình, kết quả thực hiện, báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh theo quy định; kịp thời tham mưu đề xuất các giải pháp điều chỉnh, bổ sung nhằm bảo đảm hiệu quả và tính khả thi của Đề án.

Định kỳ trước ngày 25 của tháng cuối Quý tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện về UBND tỉnh.

2. Sở Tài chính

Chủ trì tham mưu UBND tỉnh bố trí nguồn kinh phí của tỉnh và lồng ghép nguồn ngân sách của trung ương thông qua các chương trình, kế hoạch, đề án để tổ chức triển khai thực hiện Đề án theo đúng quy định pháp luật, bảo đảm tiến độ thực hiện đề án.

Hướng dẫn UBND các xã các nội dung liên quan đến việc quản lý, sử dụng, xử lý tài sản công khi tổ chức triển khai thực hiện Đề án này.

3. Sở Xây dựng

Chủ trì phối hợp với UBND xã Bắc Sơn và xã Hữu Liên thực hiện rà soát toàn bộ các tuyến đường chưa có trong danh mục của Đề án này, thuộc phạm thực hiện Đề án phát triển giao thông nông thôn tỉnh Lạng Sơn, giai đoạn 2026 - 2030 để ưu tiên phân bổ kinh phí thực hiện và hoàn thành trong giai đoạn 2026 - 2027.

Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch hướng dẫn Chủ đầu tư các công trình thuộc đề án trong quá trình chuẩn bị đầu tư theo quy định; tổ chức kiểm tra chất lượng công trình theo chức năng nhiệm vụ.

4. Sở Nông nghiệp và Môi trường

Chủ trì, phối hợp với các cơ quan, địa phương liên quan hướng dẫn Ủy ban nhân dân cấp xã xây dựng và triển khai phương án khai thác, phát huy giá trị khu rừng nghiến Đông Đằng gắn với phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng theo quy định của pháp luật về lâm nghiệp và bảo tồn thiên nhiên.

Quan tâm phối hợp với các đơn vị liên quan rà soát nhu cầu thực tế; tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh xem xét, cho chủ trương hỗ trợ kinh phí từ ngân sách nhà nước để tổ chức thực hiện dịch vụ thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn xã theo quy định.

5. Trung tâm Xúc tiến Đầu tư, Thương mại và Du lịch

Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, địa phương liên quan hỗ trợ xây dựng và hoàn thiện bộ nhận diện thương hiệu du lịch cộng đồng cho Làng văn hóa du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn và Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên; xây dựng các sản phẩm truyền thông đồng bộ, thống nhất hình ảnh, thông điệp quảng bá, góp phần nâng cao khả năng nhận diện và sức cạnh tranh của điểm đến.

Hỗ trợ xây dựng mô hình liên kết phát triển du lịch giữa Quỳnh Sơn, Hữu Liên với các xã lân cận và các địa phương trong và ngoài tỉnh, hình thành các tuyến, tour du lịch liên vùng, tour trải nghiệm dài ngày; kết nối với các doanh nghiệp lữ hành, đơn vị cung ứng dịch vụ du lịch để đưa sản phẩm du lịch cộng đồng vào chương trình khai thác thường xuyên.

Chủ trì, phối hợp xây dựng và vận hành các kênh thông tin, truyền thông chính thức của du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn và Hữu Liên, bao gồm website, fanpage và các nền tảng số phù hợp; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số và các hình thức truyền thông hiện đại trong công tác quảng bá, giới thiệu điểm đến, sản phẩm và dịch vụ du lịch.

Hỗ trợ kêu gọi, xúc tiến thu hút các nhà đầu tư, doanh nghiệp tham gia đầu tư phát triển hạ tầng, cơ sở lưu trú, dịch vụ du lịch và các sản phẩm du lịch đặc thù tại Quỳnh Sơn và Hữu Liên theo định hướng của Đề án; tạo điều kiện thúc đẩy xã hội hóa nguồn lực đầu tư phát triển du lịch cộng đồng.

Chủ trì hoặc phối hợp tổ chức các sự kiện, hoạt động quảng bá, xúc tiến du lịch nhằm tạo điểm nhấn thu hút khách du lịch, giới thiệu sản phẩm du lịch đặc trưng của từng làng; tăng cường liên kết vùng, liên kết tour, tuyến du lịch, góp phần mở rộng thị trường, nâng cao hiệu quả khai thác và phát triển bền vững du lịch cộng đồng.

Chịu trách nhiệm trước UBND tỉnh và pháp luật về tính phù hợp, đúng quy định và hiệu quả đối với các dự án, nội dung đề xuất tại Đề án; tuyệt đối không để xảy ra tham nhũng, tiêu cực, thất thoát, lãng phí trong quá trình triển khai thực hiện.

6. UBND các xã Hữu Liên, Bắc Sơn

Ủy ban nhân dân các xã Hữu Liên và Bắc Sơn chịu trách nhiệm trực tiếp tổ chức triển khai thực hiện Đề án trên địa bàn; thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án do đồng chí Chủ tịch Ủy ban nhân dân xã làm Trưởng ban; các thành viên là lãnh đạo các bộ phận chuyên môn có liên quan, trong đó bộ phận chuyên môn thực hiện nhiệm vụ về kinh tế cấp xã là cơ quan thường trực.

Chủ trì tổ chức công tác tuyên truyền, vận động, giáo dục nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm của người dân trong phát triển du lịch cộng đồng; phát huy vai trò chủ thể của cộng đồng dân cư, mỗi người dân trở thành "đại sứ du lịch" của địa phương; tự giác gìn giữ bản sắc văn hóa truyền thống, bảo vệ môi trường, thực hiện ứng xử văn minh, thân thiện với du khách, góp phần xây dựng hình ảnh Làng du lịch cộng đồng Quỳnh Sơn và Làng du lịch cộng đồng Hữu Liên an toàn, hấp dẫn và phát triển bền vững.

Chủ trì, phối hợp với các cơ quan chuyên môn tổ chức rà soát tổng thể các quy hoạch có liên quan; lập, điều chỉnh và quản lý quy hoạch theo thẩm quyền; tổ chức triển khai thực hiện hiệu quả các nội dung của Đề án, bảo đảm phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương.

Trực tiếp chỉ đạo, tổ chức quản lý hoạt động phát triển du lịch trên địa bàn; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện các quy định về kinh doanh dịch vụ du lịch, bảo vệ môi trường, an ninh trật tự và an toàn cho du khách.

Tiếp tục tổ chức triển khai thực hiện nghiêm túc, hiệu quả Nghị quyết số 19/2025/NQ-HĐND ngày 15/7/2025 của Hội đồng nhân dân tỉnh quy định một số chính sách hỗ trợ phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn tỉnh Lạng Sơn và phát huy giá trị Công viên địa chất toàn cầu UNESCO Lạng Sơn giai đoạn 2025 - 2030; đổi mới hình thức tuyên truyền, hướng dẫn thực hiện chính sách, kịp thời phổ biến đầy đủ các nội dung chính sách và văn bản hướng dẫn liên ngành đến các hộ gia đình tham gia hoặc đăng ký tham gia hoạt động du lịch cộng đồng.

Cân đối bố trí các nguồn vốn ngân sách xã hằng năm, chương trình mục tiêu quốc gia và nguồn xã hội hóa để thực hiện nội dung đề án (nếu có).

Chịu trách nhiệm trước UBND tỉnh và pháp luật về tính phù hợp, đúng quy định và hiệu quả đối với các dự án đề xuất tại Đề án; triển khai thực hiện các dự án, nội dung được phê duyệt tại Đề án theo đúng quy định của pháp luật, tuyệt đối không để xảy ra tham nhũng, tiêu cực, thất thoát, lãng phí trong quá trình triển khai thực hiện.

Định kỳ trước ngày 20 của tháng cuối Quý, tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện về UBND tỉnh, Sở Văn hoá, Thể thao và Du lịch.

7. Trách nhiệm của người dân, cộng đồng, tổ chức, doanh nghiệp

Chấp hành các quy định của pháp luật và quy định của địa phương về hoạt động du lịch, bảo vệ môi trường, bảo tồn di sản văn hóa và cảnh quan thiên nhiên. Thực hiện việc giữ gìn vệ sinh môi trường; bảo vệ tài nguyên thiên nhiên, cảnh quan và không gian kiến trúc làng truyền thống; tham gia các hoạt động thu gom, phân loại và xử lý rác thải tại khu dân cư và các điểm du lịch theo quy định.

Tham gia bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, kiến trúc bản địa, nghề thủ công, lễ hội và sinh hoạt cộng đồng; xây dựng nếp sống văn minh, thân thiện trong hoạt động du lịch. Tích cực tham gia công tác tuyên truyền, quảng bá hình ảnh làng du lịch cộng đồng; tổ chức xây dựng và cung ứng các sản phẩm, dịch vụ du lịch bảo đảm chất lượng, an toàn và văn minh theo quy định.

Tham gia đầu tư, cải tạo, nâng cấp cơ sở vật chất, hạ tầng phục vụ du lịch, hệ thống giao thông, thiết chế văn hóa theo quy hoạch và định hướng của Đề án; thực hiện xã hội hóa đầu tư phát triển du lịch theo quy định của pháp luật.

Phối hợp với chính quyền địa phương và các cơ quan chức năng trong công tác quản lý hoạt động du lịch, bảo đảm an ninh trật tự, an toàn cho du khách và cộng đồng dân cư./.